

ਆਗਸਟੀਨ ਜਾਰਜ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਮੋਦਗਿਲ ਜੇ. ਜੇ.

ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਹਿਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ -
ਜਵਾਬਦੇਹ

2019 ਦਾ LPA ਨੰਬਰ 591

15 ਮਾਰਚ, 2022

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ—ਕਲਾਜ਼ X—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ—ਆਰਟਾ 226— ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973—ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17—ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ, 2013 ਵਿਚ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ—ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਊਨ ਦਾ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ—ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। 38 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ- 1971 ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 1979 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਲਪਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ। ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਰਾਹਤ ਧਾਰਾ—ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਰਾਹਤ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ। ਸੰਦਰਭ 2009 ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਜਿਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਤਨਦੇਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ - ਦੇਰੀ ਵਾਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ - ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਅਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ - ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ 19 ਮਾਰਚ, 1979 ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 2009 ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਲੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ / ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 10 ਸਤੰਬਰ 1971 ਹੈ। ਹੁਣ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, 10 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਅਤੇ 19 ਮਾਰਚ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮੂਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। , 1979 ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 11)

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕਰਨ ਨਹਿਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਸੰਦੀਪ ਮੌਦਗਿਲ, ਜੇ.

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਤਰ ਅਦਾਲਤੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ 17 ਜਨਵਰੀ, 2019 ਨੂੰ ਸੀ.ਐੱਮ.-4642-ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.-2017 ਵਿੱਚ CWP-21635-2010 ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1908 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਨਾਲ 10 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੈਡ ਐਕੁਆਇਰ ਕਲੈਕਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 19 ਮਾਰਚ, 1979 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਅਵਾਰਡ ਮਿਤੀ 3219 ਮਾਰਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸਮਝ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ; ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਕੀ 38 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ, 2013 (2013 ਦੇ ਛੋਟੇ ਐਕਟ ਲਈ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

(3) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੀ ਮੁੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭਾਵ CWP-21635-2010 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਬੰਧ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ 'ਤੇ ਵੀ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ।

(4) ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 31 ਮਾਰਚ, 2009 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ/ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 10 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਰਾਹੀਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਕੋਟ ਖਾਲਸਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ 237 ਕਨਾਲ, 1 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 97.5 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਲੈਕਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 19 ਮਾਰਚ, 1979 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਸ਼. ਐੱ	ਖਾਸ	ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਰੁਪਏ)
1.	133 ਕਨਾਲ 10 ਮਰਲੇ (ਬੈਲਟ-ਏ) ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 192/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ	5,12,640/-
2.	23 ਕਨਾਲ 15 ਮਰਲੇ ਦੀ ਨੀਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 96/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ।	45,600/-
3.	32 ਕਨਾਲ 17 ਮਰਲੇ (ਬੈਲਟ-ਬੀ) ਮਾਪਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ @ 76/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ।	1,15,632/-
4.	9 ਕਨਾਲ 3 ਮਰਲੇ ਦੀ ਨੀਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 88/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ।	16,104/-
5.	76 ਕਨਾਲ 17 ਮਰਲੇ (ਬੈਲਟ-ਸੀ) ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 160/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ	2,45,920/-
6.	218 ਕਨਾਲ 14 ਮਰਲੇ ਦੀ ਨੀਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 96/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ।	4,10,304/-
7.	ਰੁੱਖਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ	82/-
8.	ਖੂਹਾਂ/ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ	2400/-
9.	ਖੜ੍ਹੇ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ	51,219/-
10	ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਫਟਿੰਗ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਆਦਿ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ।	7250/-
11	ਜ਼ਮੀਨੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ 15% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਐਕਵਾਇਰ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭਾਵ ਸਿਰਫ 13,97,419/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ।	2,09,612.85/-
	ਕੁੱਲ	16,16,762.85/-

(6) ਉਕਤ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 58 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 31 ਮਾਰਚ, 2009 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(7) ਉਪਰੋਕਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ CWP-21635-2010 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਜੋ ਕਿ 12 ਜੁਲਾਈ, 2011 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(8) ਇਹ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ 10 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 19 ਮਾਰਚ, 1979 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 17 ਜਨਵਰੀ, 2019 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(9) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, 10 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(10) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ 2013 ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(11) ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 19 ਮਾਰਚ, 1979 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 2009 ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਲੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 10 ਸਤੰਬਰ 1971 ਹੈ। ਹੁਣ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, 10 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮਾਰਚ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮੂਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ 19, 1979। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

(12) ਇਕ ਹੋਰ ਭੌਤਿਕ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਲ 1979 ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ

ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(13) ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“17. ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੋਧ:- ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ;

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ ਕਿ ਉਚਿਤ ਤਨਦੇਹੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਾਰਟੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਰੀਡਿੰਗ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੋਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਾਰਟੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(15) ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 31 ਮਾਰਚ, 2009 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ/ਸੋਧਣ ਅਤੇ 12 ਜੁਲਾਈ, 2011 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। 1979 ਅਤੇ 1985 ਤੋਂ 2009 ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਲੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਵਾਦ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਸੀ ਜੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੁਰੰਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਹੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ.

(16) ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਰੂਲ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ।

(17) ਹੱਥ ਵਿਚਲੇ ਕੇਸ ਵਿਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 6 ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਨੇ ਉਚਿਤ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੇਧ ਦਾ ਸਾਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੁਣ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਉਚਿਤ ਤਨਦੇਹੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਾਲ 1979 ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 2009 ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਹੈ।

(18) ਅਸੀਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਚਲਾਕ ਯੰਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(19) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ 2013 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 1979 ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(20) ਇੱਥੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 17 ਜਨਵਰੀ, 2019 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

(21) ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ੁਬਰਿਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ